

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2133/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.37.018/2024/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Berényi Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. Berényi Tamás) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján – a Győri Törvényszék 2.K.700.614/2023/20. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal – a Kúria Kfv.III.37.018/2024/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az indítvány és a bírósági határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó (az alapügy felperese) 2022 októberében adásvételi szerződést kötött öt magánszeméllyel egy szántó megjelölésű ingatlanra ökológiai gazdálkodás folytatása céljából. Az adásvételi szerződésben az indítványozó az elővásárlási jogosultságát a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) 18. § (2) bekezdés *b)* pontjára alapította.
- [4] Az adásvételi szerződés benyújtásra került a kormányhivatal (a per alperese) mint mezőgazdasági igazgatási szerv részére. Az alperes a tartalmi és formai kellékek alapján a hatályosulási és érvényességi feltételeknek megfelelő szerződést megküldte az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének közzétételre.
- [5] Egy magánszemély (a perben II. rendű alperesi érdekelt) mint a Földforgalmi tv. 18. § (1) bekezdésének *c)* pontja alapján elővásárlásra jogosult a szerződésre elfogadó jognyilatkozatot nyújtott be.
- [6] Ezt követően az alperes a Földforgalmi tv. 23/A. §-a alapján eljárva megkereste állásfoglalás céljából a helyi földbizottság jogkörében eljáró Magyar Agrár-,

Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamarát (a perben I. rendű alperesi érdekelt, a továbbiakban: földbizottság vagy agrárkamara). A megkeresésben jelezte, hogy álláspontja szerint az elfogadó jognyilatkozatot tevő II. rendű alperesi érdekelt a Földforgalmi tv. 18. §-a alapján az elővásárlásra jogosultak sorrendjében nem előzi meg az indítványozót. Az agrárkamara az állásfoglalásában a II. rendű alperesi érdekelt tulajdonszerzését támogatta.

- [7] Az alperes a 2023. február 15-én kelt, 595178/2/2023. számú határozatával az adásvételi szerződést azzal hagyta jóvá, hogy a Földforgalmi tv. 30. §-a alapján az adásvételi szerződés szerinti vevő helyébe az elfogadó nyilatkozatot tevő II. rendű alperesi érdekelt lép. A határozat indokolásában az alperes tájékoztatta a feleket: az agrárkamarának szóló korábbi megkeresésében tévesen szerepelt, hogy az elővásárlásra jogosultak sorrendjében a Földforgalmi tv. 18. §-a alapján az elfogadó jognyilatkozatot tevő személy nem előzi meg az adásvételi szerződés szerinti vevőt.
- [8] Az alperes a 2023. május 4-én kelt, 595178/10/2023. számú határozatával a 595178/2/2023. számú jóváhagyó határozatát saját hatáskörben felülvizsgálta, és annak indokolását kiegészítette. A földbizottság kiegészítő adatszolgáltatása alapján megállapította, hogy a II. rendű alperesi érdekelt rendelkezik mezőgazdasági művelési ágú ingatlantulajdonnal az adásvétel szerinti illetékességi területen, míg az indítványozónak az ingatlan fekvése szerinti településen nincs a használatában ingatlan. Az állásfoglalást megvizsgálva az alperes megállapította, hogy az agrárkamara azonos szempontok szerint járt el az indítványozó és az elfogadó jognyilatkozatot benyújtó személy vonatkozásában, kellő részletességgel és okszerűen tárta fel a felek illetékességi terület szerinti birtokszerkezetét, a támogatásának és nem támogatásának indokaként a nagyobb, versenyképesebb birtok kialakításának lehetőségét jelölve meg. A fentiek alapján az alperes a földbizottság tényadatokkal alátámasztott véleményét a határozata alapjául elfogadta.
- [9] Az indítványozó az alperes határozata ellen közigazgatási pert indított. Keresetében a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte azzal, hogy a megismételt eljárásban az alperes a szerződést az indítványozóval hagyja jóvá.
- [10] A Győri Törvényszék a 2023. november 15-én kelt, 2.K.700.614/2023/20. számú ítéletével a keresetet elutasította. A bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az alperesnek az adásvételi szerződés jóváhagyása során a 2022. évi vagy a 2023. január 1-jétől hatályos rendelkezéseket kellett alkalmaznia, tekintettel arra, hogy a Földforgalmi tv. 18. §-a 2023. január 1-jétől módosult.
- [11] A bíróság megállapította, hogy a hatósági eljárás a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény 30. § (3) bekezdése alapján 2022. október 20-án kezdődött. Az alperesi döntés meghozatalára és az elfogadó nyilatkozat jegyző általi átvételére (amely a hatályosulásának az időpontja is) 2023.

január 1-jét követően került sor, így az alperesnek a 2023. január 1-jétől hatályos szabályt kellett volna alkalmaznia, amely szerint az indítványozó az elővásárlási rangsorban megelőzte a II. rendű alperesi érdekeltet. Minderre tekintettel a bíróságnak vizsgálni kellett azt is, hogy sérült-e az indítványozó elővásárlási joga azáltal, hogy az alperes – a földbizottság állásfoglalásában foglaltakhoz való kötöttségére hivatkozással – nem hagyta jóvá a vele kötött adásvételi szerződést.

- [12] A bíróság rögzítette: a perbeli esetben az agrárkamara vizsgálata során megállapítást nyert, hogy az indítványozó nem felel meg a Földforgalmi tv. 23/A. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglaltaknak, tulajdonszerzése ugyanis nem szolgálja sem az életvitelszerűen helyben lakó és gazdálkodó földművesek segítésére, sem az üzemszerű művelés alatt álló élet- és versenyképes, egységes birtoktagot képező földbirtok kialakítására és megőrzésére vonatkozó általános agrár- és földbirtok-politikai érdekeket. Az indítványozó nem a perbeli ingatlan fekvése szerinti településen lakik, ott említésre méltó földtulajdonnal, illetve földhasználattal nem rendelkezik, szemben a II. rendű alperesi érdekelttel, aki a perbeli ingatlannal szomszédos földterület tulajdonosa.
- [13] A bíróság megállapította, hogy az agrárkamara jogszerűen járt el, amikor arra az álláspontra jutott, hogy az indítványozó tulajdonszerzése nem szolgálja a Földforgalmi tv.-ben meghatározott agrár- és földbirtok-politikai érdekeket.
- [14] A bíróság nem észlelt, és az indítványozó sem hivatkozott olyan körülményre, amely alapján a II. rendű alperesi érdekelttel szemben a szerződés jóváhagyása megtagadásának lett volna helye, de az indítványozó jogi helyzetét az sem változtatta volna meg, mivel az alperest köti a helyi földbizottság (nem támogató) állásfoglalása.
- [15] Az indítványozó a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjára, valamint b) pontjára hivatkozással.
- [16] A Kúria a 2024. január 24-én kelt, Kfv.III.37.018/2024/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. Megítélése szerint sem az alperes határozata, sem a felperes felülvizsgálati kérelme nem vetett fel olyan elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve az sem valószínűsíthető, hogy a konkrét ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának veszélye állna fenn. A Kúria felülmérlegelésre okot adó körülményt (jogszabálysértést, iratellenes tényállást, kirívóan súlyos mérlegelési hiányosságot) nem tárt fel, és nem észlelte sem a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges előfordulását, sem azt, hogy a vizsgált ügy – közvetetten vagy közvetlenül – jogalanyok széles körét érintené. Az indítványozó az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegés elkövetését sem indokolta, és az általa megjelölt kúriai határozatok (Kfv.IV.37.992/2021/6., Kfv.III.37.183/2022/8. és a Kfv.II.37.450/2023/9.) tekintetében az ügyazonosság nem

volt megállapítható, így a jogegységi szempontú összehasonlítás sem volt elvégezhető.

- [17] 2.2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, I. cikke, II. cikke, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) és (2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, 25. cikke, valamint 28. cikke sérelmét állította.
- [18] Érvelése szerint az alperes megsértette a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, amikor egy kötőerővel nem rendelkező agrárkamrai állásfoglalásra alapította a döntését, figyelmen kívül hagyva a Földforgalmi tv. által felállított elővásárlási rangsort, és a törvény preambulumban rögzített jogalkotói célokat; az eljáró bíróságok pedig ezen jogszabálysértést figyelmen kívül hagyva utasították el a keresetét, illetve tagadták meg a felülvizsgálati kérelme befogadását.
- [19] Emellett az alperes indokolatlan megkülönböztetést alkalmazott az indítványozó és a II. rendű alperesi érdekelt között, utóbbit a törvényi szabályozás ellenére előnyben részesítve, megsértve ezzel az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését és XXIV. cikk (1) bekezdését és is.
- [20] A törvény előtti egyenlőséghez való jogának sérelmét az indítványozó abban is látja, hogy ugyanezen tényállás mellett jogi képviselőjének más (azonos tárgyú) ügyeiben a Kúria felülvizsgálati kérelmet befogadta, és azt megalapozottnak is találta. Ekként a Kúria nem kezelte az indítványozót az azonos tárgyú ügyekben eljáró más felekkel egyenlően, megsértve ezzel az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [21] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését sérti az indítványozó érvelése szerint, hogy annak ellenére nem szerezte meg a termőföld tulajdonjogát, hogy a Földforgalmi tv. által felállított elővásárlási sorrendben egyértelműen megelőzte a II. rendű alperesi érdekeltet, így tulajdonszerzésének jogcíme kétségtelen és törvényen alapuló volt. Alaptörvény- és jogszabályellenes gyakorlatot legitimált a bíróság, amikor a mezőgazdasági igazgatási szerv törvényt figyelmen kívül hagyó gyakorlatát jogszerűnek ítélte meg.
- [22] Az Alaptörvény 28. cikk sérelme kapcsán azzal érvel az indítvány, hogy a józan észnek, a közjónak és a jogbiztonságnak az felel meg, ha a törvényi szabályozás érvényesülését nem írhatja felül egy laikusokból, ismerősökből, barátokból és rokonokból álló, adott esetben részrehajló földbizottság véleménye. A törvény ekkénti értelmezése az indítványozó olvasatában sérti a jogbiztonság elvét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] is, mivel a bíróságok téves jogértelmezése alapján a földbizottság állásfoglalása egy sarkalatos törvény szabályozását írhatná felül, kiüresítve a Földforgalmi tv. 18. §-ában rögzített elővásárlási sorrendet. Ezzel azonos indokolással állította az Alaptörvény I. cikkének és II. cikkének megsértését is. Az emberi méltósághoz való jog sérelme indokaként előadta továbbá az indítványozó, hogy a támadott döntések diszkriminatívak, sértik a jogegyenlőség elve mellett az

Alaptörvény II. cikkében foglaltakat is, mert a Kúria két másik azonos tényállású ügyben a felülvizsgálati kérelmet befogadta, az ő ügyében azonban nyilvánvalóan alaptalan indokolással azt megtagadta.

- [23] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét arra vezeti vissza, hogy a Kúria valótlan indokokra alapította a döntését, és nem adott számot kellő részletességgel és alaposággal a befogadás megtagadásának indokairól (indokolási kötelezettség megsértése), valamint arról, hogy az ügy részleteit objektíven megvizsgálta volna. Álláspontja szerint az ügy jogalanyok széles körét érinti azáltal, hogy a termőföld Magyarország legfőbb erőforrása, így különösen fontos a joggyakorlat egységének kialakítása abban a vonatkozásban, hogy téves jogértelmezés következtében egy laikusokból álló, adott esetben elfogult földbizottság állásfoglalása „ne írhasa felül” a törvényi szabályozást. A Kúria a jogalkalmazás egységét nem biztosította, megsértve ezzel az Alaptörvény 25. cikkében foglaltakat is.
- [24] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére is hivatkozott, azonban az alaptörvényi rendelkezés szövegének idézésén túl indokolást nem adott elő.
- [25] Az indítványozó a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként nevesíti a Földforgalmi tv. téves értelmezését, valamint a kirívóan és nyilvánvalóan jogszabályellenes hatósági döntés ellen előterjesztett keresete elutasítását, illetve felülvizsgálati kérelme befogadásának megtagadását, amely a fent megjelölt Alaptörvényben biztosított jogainak megsértését eredményezte.
- [26] 3. Az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [27] 3.1. Az indítványozó panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben terjesztette elő.
- [28] Az indítványozó meghatalmazással eljáró jogi képviselője útján terjesztette elő az alkotmányjogi panaszt, amelynek benyújtására jogosult, mivel az alapügyben felperes volt, ami érintettségét megalapozza.
- [29] Az Alkotmánybíróság korábban már állást foglalt a tekintetben, hogy a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így a Kúria döntése megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdésben foglaltaknak, ezért alkotmányjogi panasszal támadható (lásd például: 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [14]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés (a továbbiakban: Abv.), Indokolás [11]).
- [30] Az indítványozó panaszában a Kúria felülvizsgálat befogadását megtagadó végzését és a jogerős ítéletet is támadta. Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése alapján a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozata alkotmányjogi panasszal az általános

szabályok szerint önállóan is támadható. Ilyen esetben az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül csak akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg. Az indítványozó a jogerős döntést külön alkotmányjogi panasszal nem támadta meg, ugyanakkor a Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdésére alapított döntése mérlegelési jogkörben hozott döntésnek minősül. Minderre tekintettel a Kúria végzése és azon keresztül a jogerős döntés állított alaptörvény-ellenessége is vizsgálható jelen eljárásban.

- [31] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság végzésével szemben nincs helye jogorvoslatnak. Erre figyelemmel az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [32] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.
- [33] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panasz csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén alapítható {lásd például: 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [18]}. Az indítványozó a fentiekre a támadott bírósági határozatok kapcsán nem hivatkozott.
- [34] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az Alaptörvény I. cikke az állam kötelezettségeit határozza meg az alapjogok védelme és biztosítása érdekében, és nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, így közvetlenül e rendelkezés vonatkozásában nincs helye alkotmányjogi panasznak {lásd például: 3231/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [8]; 3163/2023. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [15]}.
- [35] Nem biztosít az indítványozó számára alapjogot az Alaptörvény 25. cikke {lásd például: 3260/2021. (VI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]} és a 28. cikkében foglalt, bíróságoknak szóló segédszabály sem, amely a jogértelmezésre nézve ad iránymutatást {lásd például: 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3159/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [36] Az Alaptörvény II. cikke, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) és (2) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaznak, így az indítvány e körben teljesítette a törvényi feltételt.
- [37] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.
- [38] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek csak részben felel meg. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, a sérelmezett bírói döntéseket, és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [39] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja alapján a kérelem akkor határozott, ha megfelelő indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a kifogásolt bírói döntés miért és

mennyiben ellentétes az Alaptörvény indítványban megjelölt rendelkezéseivel. Ezen feltétel teljesülésének vizsgálata kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást az Alaptörvény II. cikkében és XV. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatban. Az indítvány az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének és a XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértését állítja ugyan, de ezen alaptörvényi rendelkezésekkel kapcsolatban önálló indokolást nem tartalmaz.

- [40] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas érdemi elbírálásra {lásd például: 3272/2018. (VII. 20.) AB végzés, Indokolás [34]; 3201/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [16]}.
- [41] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek megfelel.
- [42] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [43] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {lásd hasonlóan: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]; 3262/2022. (VI. 3.) AB végzés, Indokolás [53]–[54]}.
- [44] 4.1. Az indítványozó érvelése szerint a tulajdonhoz való joga azáltal sérült, hogy a hatóság és a bíróság figyelmen kívül hagyta a Földforgalmi tv. által felállított elővásárlási sorrendet, amely alapján egyértelműen megelőzte a másik felet, így bár

tulajdonszerzésének jogcíme kétségtelen és törvényen alapuló volt, mégsem szerezte meg a termőföld tulajdonjogát.

- [45] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tulajdonhoz való alapjog a már megszerzett tulajdont, kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi {lásd például: 3209/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [64]–[65]; 3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság már több döntésében foglalkozott a termőföldek tulajdonjogának megszerzésével kapcsolatban az elővásárlási jogosultság kérdésével. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában egyértelmű, hogy »„az elővásárlási jogosult nem tulajdonos. [...] A termőföldre vonatkozó elővásárlási jog az Alkotmánybíróság megítélése szerint nem tartozik a tulajdon mint jogintézmény tartalmi elemei közé, és így önmagában nem tartozik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének védelme alá [...]« {3244/2017. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [49]–[50]}.” {3247/2021. (VI. 4.) AB végzés, Indokolás [19]}
- [46] Az előzőekben írtak alapján megállapítható, hogy az indítványban megfogalmazott érvek és az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjog között összefüggés nem áll fenn.
- [47] 4.2. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jog kapcsán az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog a hatósági eljárás és nem a bírósági felülvizsgálat vonatkozásában fogalmazza meg a tisztességes eljárás követelményét. A bírósági eljárásra az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozik. „A különbségtétel lényeges, a két alapvető jog ugyanis nem feleltethető meg teljes mértékben egymásnak, más elvárásoknak kell megfelelnie egy bírósági és egy hatósági eljárásnak. Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés és a hivatkozott alaptörvényi rendelkezés között tehát önmagában nincs összefüggés. Mindemellett sem az Alaptörvény, sem az Abtv. nem teszi lehetővé az Alkotmánybíróság számára a közigazgatási aktusok közvetlen vizsgálatát, ha azokkal szemben biztosított a bírósági jogorvoslat útja. A közigazgatási hatóságok jogértelmezéses jogalkalmazó tevékenységének értékelése a közigazgatási határozatot vagy végzést felülbíráló bíróság feladata.” {3090/2015. (V. 19.) AB határozat, Indokolás [22]}
- [48] Az Alkotmánybíróság megállapíthatja ugyanakkor egy bírói döntés alaptörvényellenességét az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének megsértése miatt, ha a bíróság egy jogszabálysértő közigazgatási határozatot hagy helyben, ezzel mintegy „elfogadva” az alaptörvényellenességet. Az Alkotmánybíróság tehát az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét csak áttételesen, az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntéssel keresztül állapíthatja meg {lásd például: 3071/2017. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [49] Jelen ügyben a törvényszék vizsgálta, hogy az alperes az adásvételi szerződés jóváhagyása során jogszerűen járt-e el. Megállapította, hogy bár a Földforgalmi tv. 2023. január 1-jétől hatályos jogszabályi rendelkezését kellett volna alkalmazni, ennek

ellenére indokát adta annak, hogy miért nem sérült az indítványozó elővásárlási joga, s miért utasította el az indítványozó keresetét.

- [50] A jelen esetben tehát nem merült fel annak a kételye, hogy a közigazgatási döntés alapjogsértő voltát a bíróság elmulasztotta felismerni, s így sérült volna az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, hiszen a bíróság az indítványozó által felhozott érveket értékelte, bár kétségtelenül attól eltérő következtetésre jutott.
- [51] 4.3. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárással kapcsolatban korábbi döntéseiben már megfogalmazta, hogy nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]; 3430/2022. (X. 21.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [52] A „[...] tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Ezzel összhangban az Alkotmánybíróság azt nem vizsgálhatja, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, csak azt értékelheti, hogy a bíróság a döntésében az eljárásban résztvevő feleknek az ügy érdemi, lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálta-e, és értékelő tevékenységéről számot adott-e {lásd hasonlóan: 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]; 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}.
- [53] Jelen ügyben megállapítható, hogy a bíróságok a releváns kérdéseket vizsgálat tárgyává tették, és számot adtak döntéseik indokairól. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd például: 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]; 3301/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [54] Az indokolt bírói döntéshez való joggal összefüggő (a kúriai végzés befogadás megtagadásával kapcsolatos indokolását kifogásoló) panaszellel kapcsolatban az Alkotmánybíróság emlékeztet következetes gyakorlatára, amely szerint: „Annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül” {3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; utóbb megerősítette: Abv., Indokolás [22]}.
- [55] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, a XXIV. cikk (1)

bekezdésével és a XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2024. december 17.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró